

УДК 636.4

### СТАНОК ДЛЯ ТАБІРНО-ПАСОВИЩНОГО УТРИМАННЯ ПІДСИСНИХ СВИНОМАТОК З ПОРОСЯТАМИ

**Засуха Л.В.**, аспірант\*

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН  
36013, м. Полтава, вул. Шведська могила, 1  
pigbreeding@ukr.net  
т.0968993008

*Приводяться результати за умов безвигульної і вигульної систем утримання підсисних свиноматок на промисловій фермі Сумської м'ясної компанії.*

*Розроблено станок для табірно-пасовищної технології, який забезпечує кращі умови утримання і годівлі свиноматок з поросятами, сприяє масажу вимені, збільшенні маси гнізда (на 6,53 кг) при відлученні та збереженості поросят (на 6,50 %).*

*Станок містить будиночок куріневого типу, з дверками, захисним бар'єром, вікном, стінками, вигульним майданчиком, що містить дві бокові секції і центральну секцію, з поріжком, над яким шарнірно закріплено дверцята.*

*Між поріжком і дверцятами закріплена вісь з надітою гофрованою трубкою. На секції закріплені годівниці для поросят і свиноматки і автонапувалки. Будиночок разом з вигульним майданчиком встановлюються на дерев'яні полози, які зверху скріплені суцільним дерев'яним настилом.*

*Годівля підсисних свиноматок здійснювалася на кормо-вигульному майданчику два рази в день: вранці і ввечері до випасу по 20 хв. Тривалість випасання свиноматок складала 15-100 хв. на добу.*

*За умов вигульного табірно-пасовищного утримання рухова активність свиноматок дослідної групи склала  $154,22 \pm 5,13$  проти  $61,25 \pm 3,13$  хв в контрольній.*

*Рухова активність поросят дослідної групи була  $345,36 \pm 12,23$  проти  $244,16 \pm 12,12$  хв в контрольній групі. Молочність свиноматок була  $58,34 \pm 2,13$  проти  $56,69 \pm 2,45$  кг. Маса поросяти у віці 28 днів, склала  $7,77 \pm 0,46$  проти  $7,23 \pm 0,52$  кг в контрольній. Маса гнізда при відлученні у віці 28 днів та їх збереженість була  $89,86 \pm 2,11$  проти  $82,13 \pm 2,01$  кг в контрольній і  $90,68 \pm 1,31$  проти  $86,18 \pm 1,20$  % в контрольній. Розроблено станок для табірно-пасовищної технології, який забезпечує кращі умови утримання і годівлі свиноматок з поросятами, сприяє масажу вимені, збільшенні маси гнізда (на 6,53 кг) при відлученні та збереженості поросят (на 6,50 %).*

*Ключові слова: свині, станок, технології табірно-пасовищні, переміщення поросят, рухова активність.*

Органічне свинарство, як відомо, базується на принципах утримання свиней наближених до природних. В цьому зв'язку набуває певної актуальності застосування утримання свиней у невеличких будиночках легкого типу, у тентових ангарах або реконструйованих капітальних приміщеннях та використання прифермських природних та культурних пасовищ [1, 2, 3, 6].

\*Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук В.О.Іванов

Серед відомих пристроїв для утримання підсисних свиноматок певну оригінальність має багатофункціональний модульний станок [8].

Станок складається із дверцят, одна з яких має поріжок, годівниці, передньої, задньої і бічних стінок, боксу з поросятами. Зверху поріжка закріплена трубка, яка вільно обертається на вісі. При виході із станка свиноматка переступає через поріжок, вим'я ковзає по трубці і, таким чином, відбувається масаж його часток.

Недоліком даного пристрою є те, що гладенька поверхня трубки не забезпечує інтенсивний масаж часток вимені, а ніжна шкіра сосків внаслідок сильного притискання до трубки може травмуватися. В зв'язку з цим в задачу наших досліджень входила розробка станкового обладнання для табірно-пасовищного утримання підсисних свиноматок

**Матеріал і методи.** Експериментальні дослідження проводили згідно існуючих методичних вказівок [4, 5].

Для вирішення поставленої задачі нами було проведено дослідження на підсисних свиноматках великої білої породи французької селекції в умовах і ТОВ Сумської м'ясної індустріальної компанії.

Для цього було сформовано дві групи по п'ять підсисних свиноматок: перша (контрольна утримувалася в станках для опоросу в приміщенні безвигульно, а друга (дослідна) – в розроблених станках куріневого типу, призначених для пасовищно-табірної системи.

Отриманні результати оброблені методом варіаційної статистики за Н.А.Плохинским [7].

**Результати досліджень.** Виходячи із поставленої задачі нами розроблено станок, у якого трубка поріжка виконуються гофрованою, що не пошкоджує соски вимені свиноматки при переступанні огорожі (рис. 1, 2, 3).

Пристрій містить будиночок куріневого типу 1, з дверками 2, захисним бар'єром 3, вікном 4, стінками 6, вигульним майданчиком 5, що містить дві бокові секції 7, 8 і центральну секцію 9, з поріжком 10, над яким шарнірно закріплено дверцята 11.

Між поріжком 10 і дверцятами 11 закріплена вісь 12 з надітою гофрованою трубкою 13. На секції 7 закріплені годівниці для поросят 14 і свиноматки 15 і автонапувалки 16 і 17. Будиночок 1 разом з вигульним майданчиком 5 встановлюються на дерев'яні полози 18, які зверху скріплені суцільним дерев'яним настилом 19.

Пристрій працює наступним чином. Важкопоросну свиноматку через поріжок 10 і дверцята 11 центральної секції 9 та дверки 2, заганяють в будиночок 1, де вона розміщується на дерев'яному настилі 19.

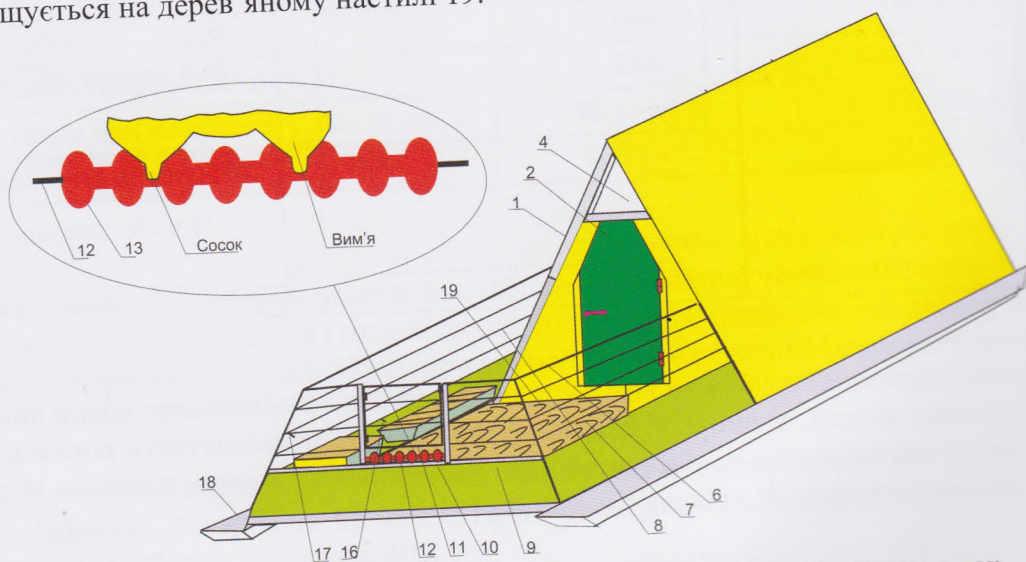
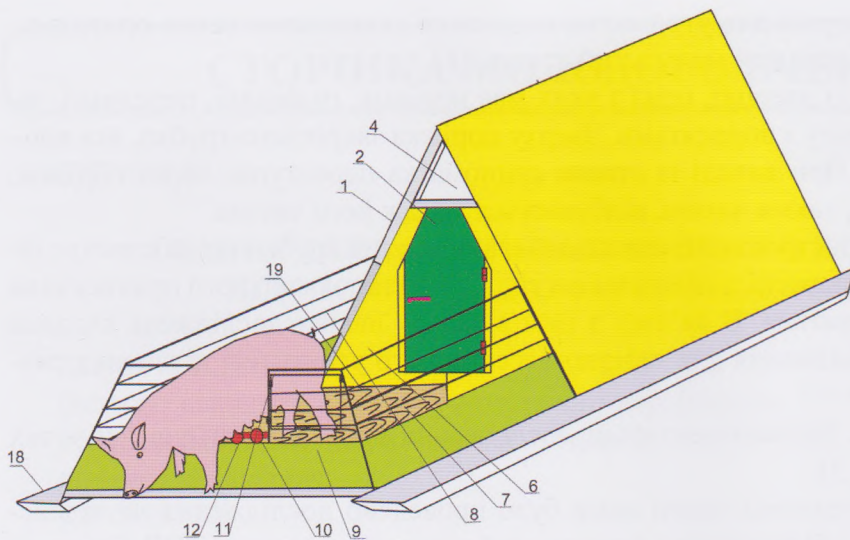
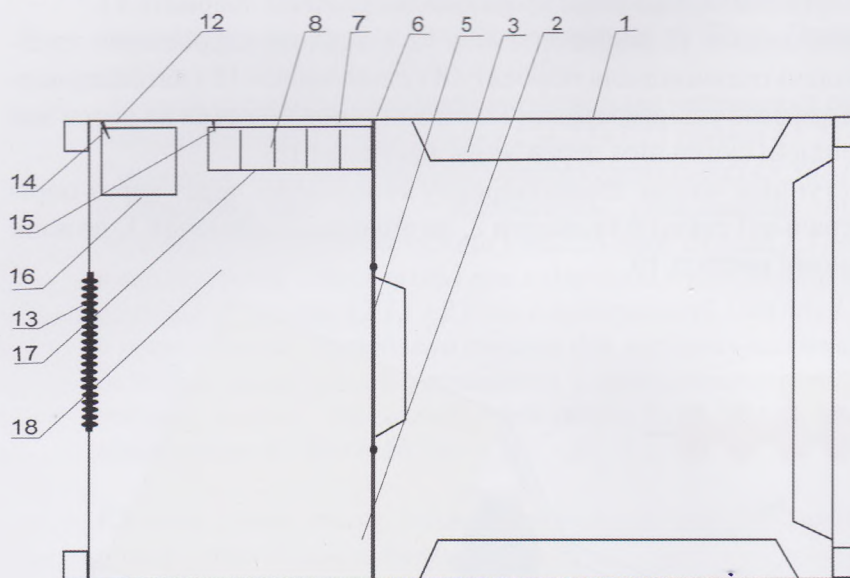


Рис.1 Загальний вигляд станка куріневого типу для підсисних свиноматок



**Рис. 2.**  
Схема станка, що ілюструє вихід свиноматки із станка і масування вим'я гофрованою трубкою

Захисний бар'єр 3, встановлений по периметр будиночка захищає новонароджених поросят від задавлення об стінки 6. Вікно 4, встановлене у верхній частині будиночка 1 забезпечує світлом тварин. На 4-5-й день після опоросу відкривають дверки 2 і свиноматка по настилу 19 виходить з поросятами на вигульний майданчик 5, огорожений боковими 7 і 8 і центральною секціями 9. На майданчику 5 знадяться годівниці 14 і 15 і автонапувалки 16 і 18 закріплені на секції 8. Для забезпечення самостійного виходу свиноматки на пасовище без поросят, відкривають дверцята 11. Висота поріжка 10 виконується такою, що не дозволяє вискакувати поросяттам в перші 12-15 днів після народження із майданчика 5, але не перешкоджає свиноматці його переступати. Під час переступання свиноматкою поріжка 9 її вим'я ковзає по надітої на вісі 12 гофрованої трубки 13, в результаті чого відбувається щадне масування часток.



**Рис. 3.**  
Вид станка зверху

Форма гофрованої трубки 13 виконується такою, що не пошкоджує соски при масуванні часток вимені. У віці-12-15 днів поросята здатні перескакувати поріжок 10 і слідувати за свиноматкою на пасовище. При необхідності, завдяки полозам 18 пристрій пересувають на нову ділянку пасовища.

## 1. Режим утримання підсисних свиноматок наведено

День після опоросу	Технологічна операція	Тривалість операції, хв.
1-4	Безвигульне утримання свиноматки	14-00
5-7	Утримання свиноматки без поросят на пасовище	15-20
7-9	Утримання свиноматки без поросят на пасовищі	20-25
9-11	Утримання свиноматки без поросят на пасовищі	25-30
11-13	Утримання свиноматки без поросят на пасовищі	30-35
13-15	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	15-25
15-17	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	25-40
17-19	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	40-50
19-21	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	50-60
21-23	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	60-70
23-25	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	70-80
25-28	Утримання свиноматки з поросятами на пасовищі	80-100

\*Примітка: годівля підсисних свиноматок здійснюється на кормо-вигульному майданчику два рази в день: вранці і ввечері до випасу по 20 хв.

Дані таблиці 2 свідчать проте, що комплекс заходів, застосованих у новому станку, сприяв покращенню відтворювальних якостей свиноматок, що проявилось у збільшенні маси гнізда (на 6,53 кг) при відлученні та збереженості поросят (на 6,50 %)

Результати експериментальних досліджень наведені в таблиці 2.

## 2. Відтворювальні якості свиноматок піддослідних груп

Показник	Група	
	контрольна	дослідна
Багатоплідність, гол.	11,81±0,42	12,13±0,34
Кількість поросят при відлученні, гол	11,36±0,72	11,67±0,67
Рухова активність, хв:		
свиноматок	61,25±3,13	154,22±5,13
поросят	244,16±12,43	345,36±12,23
Молочність, кг	56,69±2,45	58,34±2,13
Маса поросяти у віці 28 днів, кг	7,23±0,52	7,77±0,46
Маса гнізда при відлученні у віці 28 дн., кг	82,13 ±2,01	<u>89,86±2,11</u>
Збереженість поросят, %	86,18 ±1,2	<u>90,68±1,31</u>

Примітка:  $P < 0,05$

**Висновок.** Розроблено станок для табірно-пасовищної технології, який забезпечує кращі умови утримання і годівлі свиноматок з поросятами, сприяє масажу вимені, збільшенні маси гнізда (на 6,53 кг) при відлученні та збереженості поросят (на 6,50 %).

## БІБЛОГРАФІЯ

1. Арнаутів, Володимир. 1972. Механізація робіт на свинофермах. К. : Урожай. 237.
2. Бащенко, Микола та ін. 2017. Технологія органічного виробництва свинини. Полтава. ТОВ Фірма Техсервіс. 402.

3. Волощук, Василь, Микола Березовський, Валентин Рибалко, Олександр Костенко. 2014. Свинарство. Київ.
4. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві. 2017. За ред. І.І.Ібатуліна і О.М.Жукорського. Посібник. Київ. 328.
5. Плохинский, Николай. 1969. Руководство по биометрии для зоотехников. Москва, Колос.
6. Повод, Микола. 2015. Обґрунтування, розробка, практична реалізація існуючих та удосконалених технологій виробництва свинини : автореф. дис. докт... с.-г. наук : 06.02.04. Миколаїв : МНАУ. 35.
7. Сучасні методи досліджень у свинарстві. 2005. Інститут свинарства УААН. Полтава. 228
8. Чертков, Борис. 2007. Використання підстилки в умовах однофазного утримання свиноматок в цеху відтворення. Вісн. Ін-ту тваринництва центр. районів УААН. Вип. 1. 96 – 99.

#### REFERENCES

1. Arnautov, Volodimir. 1972. *Mehanizacija robit na svinofermah. K. : Urozhaj. 237* (in Ukrainian).
2. Bashhenko, Mikola ta in. 2017. *Tehnologija organichnogo virobництва svинini. Poltava. TOV Firma Tehservis. 402* (in Ukrainian).
3. Voloshhuk, Vasil', Mikola Berezovs'kij, Valentin Ribalko, Oleksandr Kostenko. 2014. *Svinarstvo. Kiiv* (in Ukrainian).
4. *Metodologija ta organizacija naukovih doslidzhen' u tvarinnicti. 2017. Za red. I.I.Ibatulina i O.M.Zhukors'kogo. Posibnik. Kiiv. 328* (in Ukrainian).
5. Plohinskij, Nikolaj. 1969. *Rukovodstvo po biometrii dlja zootehnikov. Moskva, Kolos* (in Russian).
6. Povod, Mikola. 2015. *Obgruntuvannja, rozrobka, praktichna realizacija isnujuchih ta udoskonalenih tehnologij virobництва svинini : avtoref. dis. dokt... s.-g. nauk : 06.02.04. Mikoлаiв : MNAU. 35* (in Ukrainian).
7. *Suchasni metodiki doslidzhen' u svinarstvi. 2005. Institut svinarstva UAAN. Poltava. 228* (in Ukrainian).
8. Chertkov, Boris. 2007. *Vikoristannja pidstilki v umovah odnofaznogo utrimannja svinomatok v cehu vidtvorennja. Visn. In-tu tvarinnictva centr. rajoniv UAAN. Vip. 1. 96 – 99* (in Ukrainian).

**Засуха Л.В.** Станок для лагерно-пастбищного содержания подсосных свиноматок с поросятами

Приводятся результаты при условиях безвыгульной и выгульной систем содержания подсосных свиноматок на промышленной ферме Сумской мясной компании. Разработан станок для лагерно-пастбищной технологии, который обеспечивает лучшие условия содержания и кормления свиноматок с поросятами, способствует массажу вымени, увеличению массы гнезда (на 6,53 кг) при отлученные и сохраненности поросят (на 6,50 %).

Станок содержит домик куриного типа, из дверцами, защитным барьером, окном, стенками, выгульной площадкой, которая содержит две боковых секции и центральную секцию, с порошком, над которым шарнирно закреплены дверцы. Между порошком и дверцами закрепленная ось с надетой гофрированной трубкой. На секции закрепленные кормушки для поросят и свиноматки и автопоилки. Домик вместе с выгульной площадкой устанавливаются на деревянные полозья, которые сверху скреплены сплошным деревянным настилом.

Кормление подсосных свиноматок осуществлялось на кормо-выгульному площадке два раза днем: утром и вечером к выпасу по 20 мин. Длительность выпасания свиноматок складывала 15-100 мин. на сутки. При условиях выгульного лагерно-пастбищного содержания двигательная активность свиноматок опытной группы сложилась  $154,22 \pm 5,13$  против  $61,25 \pm 3,13$  хв в контрольной.

Двигательная активность поросят опытной группы была  $345,36 \pm 12,23$  против  $244,16 \pm 12$ , хв в контрольной группе. Молочность свиноматок была  $58,34 \pm 2,13$  против  $56,69 \pm 2,45$  кг. Масса поросенка в возрасте 28 дней, сложилась  $7,77 \pm 0,46$  против  $7,23 \pm 0,52$  кг в контрольной. Масса гнезда при отлучении в возрасте 28 дней и их сохраненность была  $89,86 \pm 2,11$  против  $82,13 \pm 2,01$  кг в контрольной и  $90,68 \pm 1,31$  против  $86,18 \pm 1,20$  % в контрольной. Разработан станок для лагерно-пастбищной технологии, который обеспечивает лучшие условия содержания и кормления свиноматок с поросятами, способствует массажу вымени, увеличению массы гнезда (на  $6,53$  кг) при отлученные и сохраненности поросят (на  $6,50$  %).

Ключевые слова: свиньи, станок, технологии лагерно-пастбищные, перемещение поросят, двигательная активность.

**Zasukha L.V.** Machinery for the camp-pasture housing of lactating sows with piglets. It is presented results of researches under conditions of both systems of housing lactating sows without motion and with motion on an industrial farm of "Sumy Meat Company".

It has been elaborated the machinery for the camp-pasture technology, what provides better conditions of housing and fattening of sows with piglets, furthers massaging udder, increasing weight of the litter (on  $6.53$  kg) at weaning and the preservation of piglets (on  $6.50$ %).

The machinery consist of the house of a hovel type with doors, protective barrier, window, walls, motion area, which has two side sections and the central section with a threshold, above which there is hingly fixed doors.

Between a threshold and doors it is fixed the axle with corrugated tube. On the section it is fixed feeders and automatic waters for piglets and a sow. The house together with the motion area are placed on the wood hobs fixed with unbroken wood floor.

Feeding the lactating sows was carried out on the feed motion area 2 times a day: in the morning and in the evening to pasturing for every 20 minutes. The duration of pasturing sows was 15-100 minutes a day.

Under conditions of a motion camp-pasture housing, the move activity of sows in the experiment group was  $154.22 \pm 5.13$  against  $61.25 \pm 3.13$  minutes in the control one.

The move activity of piglets in the experimental group was  $345.36 \pm 12.23$  against  $244.16 \pm 12$  minutes in control one. The milk productivity of sows was  $58.34 \pm 2.13$  against  $56.69 \pm 2.45$  kg. The weight of piglets of the age of 28 days was  $7.74 \pm 0.46$  against  $7.23 \pm 0.52$  kg in the control one. The weight of the litter at weaning in the age of 28 days and their preservation was  $89.86 \pm 2.11$  against  $82.13 \pm 2.01$  kg in the control group and  $90.68 \pm 1.31$  against  $86.18 \pm 1.20$  % in the control one.

Key words: pigs, machinery, camp-pasture technology, move activity of piglets, motion area.